

Ścieżka historyczna "Szlakiem jarosławskich legend"

Ścieżka historyczna "Szlakiem jarosławskich legend" jest podróżą w czasie. Zwiedzając kolejne zabytki, poznajemy architekturę, jej otoczenie oraz ludzi, którzy budowali miasto i tworzyli jego dzieje. Będą to potężni właściciele, bogaci kupcy, duchowni, rzemieślnicy czy zwykli mieszkańcy. Proponujemy sześć miejsc, które są charakterystyczne dla Jarosławia. Ich wspólną cechą stanowią korzenie tkwiące w baśniach, legendach i podaniach. Warto odwiedzić te obiekty – czy jest się dzieckiem, czy dorosłym.

Dołączone załączniki w postaci tekstu legend, baśni oraz mapa, pozwolą lepiej poznać każde z tych fascynujących miejsc na historycznym szlaku.

- **Bazylika Matki Bożej Bolesnej** - historia tego miejsca sięga XIV wieku, gdy Jarosław był małym miastem, mieszczącym się w obrębie murów starówki. Przy jednej z dróg grupa pasterzy znalazła figurę Matki Boskiej, trzymającej na rękach ciało zmarłego Chrystusa. Prosta figura, wykonana z drewna polnej gruszy przez nieznanego autora, zadziwiła pasterzy. Nie zastanawiając się długo, zabrali ją i przenieśli do kościoła parafialnego w Jarosławiu. Jednak – jak podaje tradycja – w nocy, ku zdumieniu wszystkich, figura powróciła na miejsce, skąd zabrali ją pasterze. Dla wszystkich był to znak, że tam ma pozostać. Na "wzgórzu pobożności" – jak nazwano to miejsce – zbudowano drewnianą kapliczkę, w której umieszczono figurę Matki Bożej, zapewne już wówczas nazwanej Bolesną.

Legenda - "Cudowna grusza Matki Bolesciwej" - Mateusz Pieniążek "Legendy jarosławskie" str. 15

- **Opactwo Benedyktynek** - cały obiekt, tzn. klasztor i kościół, wybudowano na wzgórzu św. Mikołaja, w miejscu pierwszej lokalizacji Jarosławia. Ufundowała go właścicielka miasta, Anna Ostrogska. Był pierwszym żeńskim klasztorem w diecezji przemyskiej. Benedyktynki założyły tu szkołę, noclegownię dla najbiedniejszych uczniów oraz dom gościnny. Podczas zaborów klasztor zamieniono na magazyny i koszary wojskowe, a w czasie II wojny światowej Niemcy urządzili więzienie i miejsce straceń. Przez pewien czas działała tutaj miejscowa szkoła budowlana oraz internat.

Legenda - "Anna Ostrogska pani na Jarosławiu" (opowieść szósta) - Mateusz Pieniążek "Legendy jarosławskie" str. 62

- **Brama Krakowska** - to dawna brama miejska, która posiadała zwodzony most. Pierwotnie stanowiła wjazd do miasta, jak również chroniła mieszkańców przed najazdem wrogich wojsk.

Legenda - "O córce szewca i tatarskim wodzu" - Janina Starzewska "O córce szewca i tatarskim wodzu"

- **Kamienica Orsettich** - to najpiękniejsza kamienica mieszczańska w Polsce, której właścicielem był Włoch - Wilhelm Orsetti, działający w Polsce, jako kupiec i bankier. Budynek jest symbolem dobrobytu miasta i czasów jego największej świetności.

Legenda: -"Orsetti i królewski osioł" - Mateusz Pieniążek "Legendy jarosławskie" str. 27

"Krucza miłość" - Jerzy Bauer "Legendy nadszańskie" str. 24

- **Rynek - Studnia**- znajduje się nieopodal ratusza, w północnej części rynku. Zbudowana została w XVII w. i pełniła rolę zbiornika zaopatrującego mieszkańców w wodę pitną.

Legenda - "Urodzajna studnia" - Jerzy Bauer "Legendy nadszańskie" str. 54

- **Plac Świętego Michała** –sąsiaduje on bezpośrednio z jarosławskim rynkiem, na którym w XVw. wybudowano okazałą świątynię - kolegiatę pw. Wszystkich Świętych. Miała ogromną, 60-metrową wieżę, a na jej szczycie znajdowała się kilkumetrowa figura św. Michała Archanioła - patrona miasta - ufundowana przez Annę Ostrogską. Wokół świątyni rozciągał się cmentarz. Budynek ucierpiał wskutek dwóch wielkich pożarów, został również ograbiony przez zaborców. Tragiczne zdarzenie z 1804 roku spowodowało, że świątynię zamknięto, sprzedano, a na początku XIX w. rozebrano. Po wspaniałej jarosławskiej kolegiacie pozostał plac, nazwany imieniem św. Michała, a w 2023r. stanęła w tym miejscu figura w/w świętego.

Legenda -"Baśń o Świętym Michale Archaniele" - Mateusz Pieniążek "Legendy jarosławskie", str. 74

<https://radiofara.pl/2023/06/01/jaroslaw-basn-o-swiety-michale-archaniele/?hilit=%27michale%27%2C%27archaniele%27>